

UTENRIKSDEPARTEMENTET

Du er her: [regjeringen.no](http://www.regjeringen.no) / [Utenriksdepartementet](#) / [Aktuelt](#) / [Taler og artikler](#) / [Utenriksministerens taler o...](#) / Ambisiøst og viktig

Tale/artikkel, 12.01.2010

Av: [Utenriksminister Jonas Gahr Støre](#)

Ambisiøst og viktig **Artikkel i VG, 12. januar 2010**

VG avfeier utvalget som skal se på erfaringene med EØS-avtalen som et supperåd; utredningen kommer for sent og skal for lite.

Jeg mener at utvalget er tidsriktig, ambisiøst og viktig.

I debatten om EØS-avtalen tidlig på 90-tallet var det mange som mente den var en parentes og bare et svar på en utfordring fra 1980-tallet. Etter 16 år og gjennom seks norske regjeringer er EØS-avtalen fortsatt plattformen for Norges forhold til EU.

Den er ikke statisk - den har vært nav i hele vårt samarbeid med EU og utviklet seg gjennom hele sin levetid. Vi var fem Efta-land og 12 EU-land som inngikk avtalen, i dag rommer EØS tre Efta-land og 27 EU-land. 1500 rettsakter lå på bordet da vi startet - i dag er nesten 7000 rettsakter fra EU-samarbeidet vedtatt.

EU har utviklet seg, og samarbeidet mellom Norge og EU er videreutviklet. Vi er i Schengen-samarbeidet, politiet arbeider med EU for å bekjempe internasjonal kriminalitet. I kommunene kan opp til 70 prosent av alle vedtak ha EØS-opprinnelse.

Ja, det er slik at Norge ikke sitter med rundt beslutningsbordet i EU. Men Norge er heller ikke en passiv mottaker av EU-regelverk. Vi arbeider aktivt overfor alle plan i EU-systemet for å hevde norske interesser.

Det er krevende. Men mulig hvis man har kunnskap, innsats, nettverk og engasjement. I Schengen deltar vi fullt ut i behandlingen på alle nivåer i Rådet.

EØS-avtalen er av stor betydning for Norge, for arbeidsplasser, verdiskaping, velferd, forskning og utvikling. Og da er det riktig at vi stopper opp med jevne mellomrom og spør - ser vi hele bredden i erfaringene?

Derfor har regjeringen besluttet å foreta en grundig gjennomgang av erfaringene med EØS-avtalen. Et forskningsbasert utvalg er nå utnevnt til prosjektet.

Og det er ambisiøst. Alle samarbeidsordninger som Norge har med EU skal vurderes, konsekvenser for alle samfunnsområder skal med.

Enkelte mener EØS-avtalen integrerer for mye og på utilfredsstillende grunnlag - andre mener at EU-medlemskap hadde vært bedre. Utvalget skal ikke utrede alternativer til selve avtalen. VG ser ut til å mene det er det vi skal. Men vi kan ikke utrede oss frem til enighet om forholdet til EU.

Inkluderende

Målet med gjennomgangen er å se hvordan avtalen virker, hvordan samarbeidsordningene har betydning i det daglige. Tydeliggjøre fakta, hva man er enig og uenig om, avklare skinnuenigheter og fremme kunnskapsbasert debatt.

Hvilken konsekvens har avtalen for demokrati, verdiskaping, sikkerhetspolitikk og andre områder der forholdet til europeiske land er berørt? Vurderingene blir ikke mindre viktig nå når EU skal gjennomføre Lisboa-traktaten.

Professor Fredrik Sejersted er utnevnt til å lede utvalget, direktør og tidligere statssekretær Liv Monica Stubholt er nestleder, forskere og folk med praktisk erfaring fra EØS-arbeid er med. Deltakelsen fra arbeidsliv, næringsliv, organisasjoner, politiske partier og andre skal sikres i en eller flere referansegrupper.

Utvalget er uavhengig. Men det skal ha en åpen og inkluderende linje, med fagmøter og åpne møter med et bredt utvalg miljøer. Min ambisjon er å få nyansert og konstruktiv diskusjon og økt kunnskap.

Så får de som mener tiden er inne til å diskutere alternative tilknytningsformer til våre viktigste handelspartnere gjerne ta opp den ballen. Men vi trenger en gjennomgang av det som er vår viktigste avtale i dag. Uansett.